

Előterjesztés
Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének
2023. április 27-i ülésére
Kovács László György önkormányzati képviselő által benyújtott „Fővárosi parkolási
rendelet módosításának következményei az I. kerületben” tárgyú interpelláció
kivizsgálásáról

A képviselő-testületi ülés formája: nyilvános ülésen tárgyalandó
Elfogadásához szükséges többség: egyszerű többség

Az előterjesztés készítéséért felelős:

Az előterjesztést a bizottság ülésére
benyújtom:

dr. Patthy Szabolcs
elnök

dr. Patthy Szabolcs
elnök

Előterjesztés:

Tisztelt Bizottság!

Kovács László György önkormányzati képviselő (a továbbiakban: Képviselő) interpellációt nyújtott be Váradiné Naszályi Márta polgármesterhez (a továbbiakban: Polgármester) „Fővárosi parkolási rendelet módosításának következményei az I. kerületben” tárgyában (a továbbiakban: Interpelláció).

A Képviselő Interpellációjában kifejtette, hogy a fővárosi parkolási rendelet tavaly szeptember 5-étől módosított feltételrendszerére a carsharing-es autókval kapcsolatban nem érdeke az I. kerületnek - sem a lakóknak, sem pedig a parkolásból befolyt bevételek tekintetében. Kérdésként tette fel, hogy a Polgármester Asszony mit gondol a tavalyi módosításról, illetve hogy szabályszerűen járnak-e el a parkolási cégek ez ügyben az I. kerületben.

A Képviselő Úr interpelláció során az alábbi kérdésekre kért választ a Polgármester Asszonytól:

- van-e megállapodása az I. kerületnek a Fővárossal az érintett gépjárművekkel kapcsolatban?
- Ha nincs, akkor miért nem bünteti az I. kerület a szabálytalanul parkoló járműveket?

A Polgármester Asszony a Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat 2023. február 23-án tartott Képviselőtestületi ülésén az Interpellációra az alábbi választ adta: „A carsharing szolgáltatók kedvezményes parkolására ennek megfelelően nem a Fővárosi Önkormányzat és a kerületi önkormányzatok közötti megállapodás vagy a kerületi önkormányzat beleegyezése alapján, hanem a törvényi felhatalmazás alapján alkotott fővárosi rendelet mindenre nézve kötelező szabályai alapján kerül sor. Az előkészítés alatt álló megállapodás csak a rendelet alapján befolyó, a fővárost és a kerületeket osztottan megillető bevétel számviteli és elszámolási technikai kérdéseit rendezzi. A fizetős közterületi parkolás célja elsődlegesen nembevétel szerzése, hanem a korlátozott számú parkolóhely társadalmilag hatékony használatának elősegítése. A carsharing szolgáltatók számára bevétel az autó használatából származik, így a felesleges közterülethasználattal szemben üzletileg abszolút ellenérdekeltek, tehát nem parkoltatni akarják az autókat, hanem használtatni”.

A Polgármester Asszony interpellációra adott választ a Képviselő Úr nem fogadta el, így az a Képviselő-testület elé került szavazásra. A Képviselő-testület úgy határozott, hogy a választ nem fogadja el és a 40/2023 (II. 23.) önkormányzati határozatában kijelölte az Egyházi és Idegenforgalmi Bizottságot az Interpellációban foglaltak kivizsgálására.

Az ügyben a Budavári Kapu Korlátolt Felelősségű Társaság szakmai segítségével a következő megállapításokat fedtük fel.

A Fővárosi Közgyűlés 2021. június 1-jei hatállyal iktatta be a Budapest főváros közigazgatási területén a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásának szabályozásáról szóló, Budapest Főváros Közgyűlésének 30/2010. (VI. 4.) önkormányzati rendeletébe (a továbbiakban: fővárosi parkolási rendelet) a közösségi autóbérlő rendszer, más néven a carsharing keretében üzemeltetett járművekre vonatkozó parkolási szabályokat.

A közösségi autóbérlési várakozási hozzájárulás a 2021. június 1-jén hatályba lépett szövegezés szerint telematikai rendszerben, hitelesített adatrögzítési eljárásban felvett, utólagosan is ellenőrizhető parkolási adatok megléte esetén került kiadásra, a fizetendő várakozási díj pedig – a lakossági- és a gazdasági várakozási hozzájárulás mintájára – kedvezményesen, a várakozási díj 50%-ának megfelelő, havonként, utólagosan fizetendő összegben került meghatározásra. Az így megfizetett összeget közvetlenül a parkolásüzemeltetők kapták meg. A szabályozás indoklásában korábban kinyilvánított cél volt a kedvezmények fokozatos kivezetése is.

A fővárosi parkolási rendelet 2022. szeptember 5-én hatályba lépő módosításával ezt a koncepciót egy teljesen új, a korábbi szabályozási logikától eltérő, havi, egyösszegű, gépjárművenként 18.000,-Ft-os átalányösszeg váltotta fel, amit ráadásul közvetlenül a Fővárosi Önkormányzat részére kell megfizetni. Az így befolyt összeget a Fővárosi Önkormányzat a fővárosi parkolási rendeletben meghatározott számítás szerint osztja meg a Fővárosi Önkormányzat és a kerületi önkormányzatok között. A változtatás technikailag azért sem volt indokolt, mert a telematikai rendszer adatai rendelkezésre állnak, teljesen pontos

elszámolást lehet ennek alapján csinálni – így az új szabályozás visszalépés technológiai értelemben is.

Ez az új szabályozás nemhogy csökkenti, hanem növeli a kedvezményeket, alacsonyabb bevételeket jelent, különösen a belső kerületekben (leginkább az „A” zónában), mert az egyébként is csökkenő bevételeket nem a valós várakozás helye alapján osztják el, hanem a kerületek parkolóhelyeinek („díjfizető várakozóhelyeinek”) száma alapján. Ez igazságtalan azokkal a kerületekkel szemben, ahol sok időt tölt a gépjármű, és jogosulatlan bevétel azoknál, ahol semmit, vagy nem számottevő időt.

A kerületi önkormányzatok a fővárosi parkolási rendelet 2022. szeptember 5-én hatályba lépett módosítása kapcsán nem kaptak előzetes véleményezési lehetőséget. A Fővárosi Önkormányzat elvárható indokolás, továbbá a kerületi önkormányzatokkal folytatott előzetes egyeztetés nélkül döntött arról, hogy a közösségi autóbérleti várakozási hozzájárulás ellenértéke: a 18.000,- Ft havi átalánydíj – a korábbi jogszabálytartalommal ellentétben – közvetlenül hozzá folyik be, és azt egy ugyancsak nem egyeztetett módszer alapján ő osztja meg saját maga és a kerületi önkormányzatok között.

További probléma, hogy a módosítás jelen formájában lehetőséget teremt olyan szerződés megkötésére, mely a nevezett díjat évekre bebetonozza, tekintet nélkül az inflációra, vagy az egyéb parkolási díjak esetleges emelésére. Ez ellentmond a korábban célként nevesített fokozatos kivezetésnek. A rendeletváltoztatás egy olyan kiskapu számára is megnyitotta az utat, hogy akár a carsharing cégek, akár más cégek a hosszabb távú autóbérlési tevékenységeiket, sőt a vállalatoknak bérbe adott flottákat is beviszik a „carsharing” alá, így azoknak is – a szabályozói szándéktól teljesen eltérően – járna a kedvezményes parkolás. Ebben a tekintetben a Fővárosnak van lehetősége szabályozni, hogy pontosan mit ért carsharing alatt, de ezt eddig tudomásunk szerint nem tette meg.

A személyszállítási törvény ugyanis (2012. évi XLI. törvény a személyszállítási szolgáltatásokról) 49.§ (1l) pontjában felhatalmazza a kormányt, hogy a közösségi autóbérlő rendszer részletes szabályait rendeletben állapítsa meg (amit azonban a felhatalmazás (2017 december) óta nem tett meg). Emellett felhatalmazza a Fővárosi Önkormányzat közgyűlését is – 49 § (3) d) pontjában – a közösségi autóbérlési rendszer – a Kormány rendeletében meghatározott feltételeken túli – létrehozására, fenntartására, üzemeltetésére, igénybevételének rendjére, külső megjelenésére, műszaki, személyi és pénzügyi alkalmassági feltételeire vonatkozó részletes szabályokra vonatkozó önkormányzati rendelet kiadására.

Jogi értelmezési kérdés, hogy ez csak az önkormányzat által fenntartott rendszerre vonatkozik-e, vagy bármilyen, üzleti alapú rendszer szabályozására. De véleményünk szerint utóbbi, azaz a Főváros Önkormányzat szabályozhatná rendeletben az autómegosztók működését, biztosítva ezzel hogy hosszú távú bérlésre vagy céges autóflotta üzemeltetésére ne lehessen igénybe venni a parkolási kedvezményeket.

A fentiek alapján kérem az Egyházi és Idegenforgalmi Bizottságot és a Képviselő-testületet, hogy támogassa az alább határozati javaslatot!

Határozati javaslat:

- 1) Budapest I. kerület Budavári Önkormányzata felkéri a Polgármestert, hogy kezdeményezze a Fővárosi parkolási rendelet („Budapest főváros közigazgatási**

területén a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásának szabályozásáról szóló 30/2010. (VI. 4.) önkormányzati rendelet”) módosítását az alábbiak szerint:

1. A parkolási díjakat a valós várakozási helyek és idő alapján határozzák meg.
 2. A carsharing cégeknek adott kedvezmények a nem zöldrendszámú autók esetében folyamatosan csökkenjenek a következő években.
 3. A Főváros úgy szabályozza a carsharing tevékenységet, hogy abba ne lehessen beleérteni a hagyományos, hosszabb távú autóbérbéadási tevékenységeket, különösen a céges autóflották üzemeltetését, mivel azok nem felelnek meg az alapvető célnek (forgalomcsökkentés), ami a kedvezményt indokolná.
- 2) Budapest I. kerület Budavári Önkormányzata felkéri a Budavári Kapu Korlátolt Felelősségű Társaság ügyvezetőjét, hogy a jogszabályoknak megfelelő módon szankcionálja a kerület számára parkolási díjat nem fizető gépjárműveket.